

**UCHWAŁA NR XXVIII/231/22
RADY GMINY W BĘDKOWIE**

z dnia 23 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119 poz. 2469, z 2022 r. poz. 118), art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jarosław Błoch

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2022

Wstęp

Zgodnie z art. 4 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 roku poz. 1119), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć portowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Będków jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będkowie.

Przy realizacji programu należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawy prawne Programu

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 roku poz. 1119);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 roku poz. 2050 ze zmianami);
- 3) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1956);
- 4) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 roku poz. 1057 ze zmianami);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 roku poz. 2268);
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 roku poz. 1249).

Diagnoza problemów alkoholowych i używania narkotyków w Gminie Będków.

Zagrożenia wynikające z picia alkoholu obejmują nie tylko osoby pijące, ale właściwie wszystkich mieszkańców, wśród których te osoby egzystują. Do najważniejszych problemów alkoholowych, o charakterze powszechnym, dotyczących Gminy Będków należą:

- 1) pogarszający się stan zdrowia u osób nadmiernie spożywających alkohol;
- 2) przedwczesne zgony spowodowane przedawkowaniem i zatruciem alkoholowym, wypadkami komunikacyjnymi;
- 3) zaburzenia rozwoju psychofizycznego i edukacyjnego młodzieży spożywającej alkohol;
- 4) dysfunkcje wśród rodzin i ich członków, u których występuje problem alkoholowy - zaburzenia emocjonalne spowodowane stresem, demoralizacja, ubóstwo;
- 5) wzrastające uzależnienie wśród osób bezrobotnych, w tym wśród kobiet, matek małoletnich dzieci;
- 6) naruszanie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe, do których należą przestępstwa, przemoc w rodzinie, prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym, zaburzenia zachowań w miejscach publicznych;
- 7) sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim;
- 8) nadmierne spożywanie alkoholu przez młodzież i osoby nieletnie.

Narkotyki i narkomania są problemem społecznym. Dostępność tych środków jest powszechna i stanowi znaczne utrudnienie życia społecznego. Dlatego też działania zapobiegawcze powinny mieć charakter długofalowy i interdyscyplinarny. Szczególną uwagę należy zwrócić na dzieci i młodzież. Poziom wiedzy z zakresu uzależnień od narkotyków i środków psychotropowych jest stosunkowo niewielki i pochodzi głównie z mediów. W związku z tym zasadnym będzie opracowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjno - informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii. Niezbędnym staje się systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób (głównie nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych), które z racji wykonywanego zawodu mają największy wpływ na kształtowanie postaw wśród dzieci i młodzieży.

Na terenie naszej gminy głównym działaniem jest wsparcie szkoły w rozwijaniu profilaktyki obejmującej diagnozę problemu używania narkotyków i substancji psychotropowych na terenie szkoły oraz realizację odpowiednich programów profilaktycznych.

Charakterystyka sytuacji w gminie Będków

Gmina Będków liczy 3241 mieszkańców (stan na dzień 30.11.2021). Wchodzi w skład powiatu tomaszowskiego w województwie łódzkim. Jest gminą typowo rolniczą. Jednostkami, które na terenie gminy realizują zadanie z zakresu zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 4) Punkt Konsultacyjny;
- 5) Gminny Ośrodek Zdrowia;
- 6) Niepubliczny ZOZ AMICUS - MED;
- 7) Zespół Szkolno - Przedszkolny;
- 8) Ludowy Klub Sportowy.

Ilość i struktura sprzedaży alkoholu

Uchwałą Nr XXXIV/216/18 Rady Gminy w Będkowie z dnia 3 sierpnia 2018 roku została ustalona maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- zawierające do 4,5% alkoholu oraz piwa w ilości - 15,

- zawierające od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa w ilości - 15,
- zawierających powyżej 18% alkoholu w ilości - 15

W 2021 roku wydano 1 nowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nadzór nad liczbą punktów sprzedaży alkoholu powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) pełni Gminna Komisja d.s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będkowie poprzez opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy.

Ważnym elementem długofalowej polityki Gminy jest wzmocnienie przestrzegania przepisów prawa przez podmioty zajmujące się sprzedażą detaliczną alkoholu.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- osobom, których zachowanie wskazuje, że są w stanie nietrzeźwości,
- osobom do lat 18,
- na kredyt lub pod zastaw.

Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców gminy Będków.

Według danych GKRPA (stan na dzień 30 listopada 2021 r.) w roku 2021 wpłynęło 6 wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego. Nie skierowano żadnego wniosku do Sądu Rejonowego o zastosowanie leczenia odwykowego, gdyż nie było ku temu podstaw prawnych.

W przypadku 4 osób, wystąpiono o opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

1 osoba poddała się zabiegowi implantacji disulfiramu.

Zgłoszone do komisji osoby z problemem alkoholowym, a także członkowie ich rodzin są monitorowani do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień, Punktach Konsultacyjnych oraz do udziału w grupach wsparcia. Nad przebiegiem leczenia prowadzony jest monitoring, pomocą i wsparciem jest objętych rodzin z problemem alkoholowym. Alkoholizmowi towarzyszą często przemoc w rodzinie, u 80% rodzin z problemem alkoholowym jest wszczęta procedura Niebieskiej Karty.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Cel główny:

Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy związane z narkomanią, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Plan działań

Podstawą do sformułowania adekwatnego do potrzeb środowiska lokalnego planu działań jest poznanie jego rzeczywistych potrzeb. Na podstawie dokonanej diagnozy problemów i zasobów konieczne wydaje się podjęcie działań, które umożliwią skuteczniejsze rozwiązywanie problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią oraz prowadzenie działań profilaktycznych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

- działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych tym uzależnieniem udzielającego pomocy terapeutycznej w zakresie narkomanii i środków psychoaktywnych,
- działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób zmagających się z uzależnieniem behawioralnym i zagrożonych tym uzależnieniem.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy związane

z narkomanią lub uzależnieniem behawioralnym, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego o pomoc prawną,
- rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla rodzin zagrożonych narkomanią,
- rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla rodzin zagrożonych uzależnieniem behawioralnym,
- kontynuacja działań Komisji w zakresie udzielania pomocy osobami rodzinom dotkniętym alkoholizmem i narkomanią, a w szczególności poprzez prowadzenie rozmów interwencyjnych i nakłanianie do leczenia osób uzależnionych, kierowanie wniosków do Sądu o poddanie się obowiązkowi leczenia odwykowego,
- monitoring i nadzór w rodzinach z problemem alkoholowym prowadzony przez pracowników socjalnych GOPS,
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych,
- wspieranie działań realizowanych przez Policję,
- podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawicieli instytucji, działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i behawioralnych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez udział w szkoleniach.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania

problemów alkoholowych, problemów narkomanii i problemów behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- diagnoza problemów związanych z uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży na podstawie wyników przeprowadzonych ankiet w lokalnej szkole, wywiadu środowiskowego oraz rozmów z wychowawcami,
- dofinansowanie do wypoczynku letniego i zimowego z programem zajęć socjoterapeutycznych lub programem zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń lub programów edukacyjno profilaktycznych dla pracowników oświaty,
- organizacja szkoleń dla rodziców na temat problemów związanych ze zjawiskiem uzależnień, przemocy i niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży,
- współpraca z pedagogiem szkolnym w zakresie oferowanej pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej przez psychologów profilaktycznych i Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Punktu Konsultacyjnego i placówek medycznych,

- organizacja i dofinansowanie imprez promujących zdrowy styl życia,
- dofinansowanie i współorganizacja działań podejmowanych w ramach zajęć zagospodarowania czasu wolnego w okresie wakacji i ferii dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie działań profilaktycznych organizowanych w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Będkowie,
- realizacja programów profilaktyki uniwersalnej i selektywnej ze szczególnym uwzględnieniem programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii,
- zapewnienie pomocy wychowawczej i terapeutycznej młodzieży z problemami uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, nikotyna, telefon komórkowy, sieć komórkowa, gry komputerowe, komputer itp.) w miarę potrzeb.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, szczególnie w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą, organizacji festynów z elementami kampanii edukacyjnej związanych z promocją zdrowia i profilaktyką problemów społecznych,
- wdrażanie projektów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania przepisów ustawy,
- podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zasad reklamy i podawania napojów alkoholowych, prowadzonej na terenie gminy Będków oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim,
- występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z Uchwałą Rady Gminy w Będkowie w sprawie ustalenia na terenie Gminy maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- podtrzymywanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego oraz eliminacja problemów socjalno – bytowych utrudniających życie codzienne i mających źródło w uzależnieniu od alkoholu,
- tworzenie warunków do godnego, zdrowego i higienicznego życia w abstynencji poprzez zatrudnienie socjalne w razie zaistniałej sytuacji.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Praca Komisji odbywa się na posiedzeniach GKRPA, na posiedzeniach grup problemowych oraz dyżurów członków Komisji w Punkcie Konsultacyjnym,

Ustala się zryczałtowane wynagrodzenie dla członków GKRPA, zwanej dalej Komisją w następujących wysokościach:

1. Dla Przewodniczącego Komisji - 190 zł za każde posiedzenie Komisji oraz realizację zadań zawartych w Programie,

2. Dla członków Komisji - 170 zł za każde posiedzenie Komisji oraz realizację zadań zawartych w Programie,

3. Za pełnienie dyżurów, w razie zaistniałej potrzeby, w Punkcie Konsultacyjnym przez członków Komisji - 80 zł/godz.

Finansowanie Programu

Plan dochodów i wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022:

Plan dochodów: 42 000,00 zł

Plan wydatków: 42 000,00 zł

Przeciwdziałanie alkoholizmowi: 41 000,00 zł

w tym finansowanie szkoleń i konferencji dla osób zajmujących się zawodowo działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi.

Przeciwdziałanie narkomanii: 1 000,00 zł